

MRF 2023.178

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 27. juni 2023, j.nr. 23/02284

Ophævet og hjemvist screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at forsøgsprojekt på 12 måneder for at nedbringe emission fra slamforbrændingsanlæg i overensstemmelse med vejledende grænseværdier ikke var VVM-pligtigt, da overskridelse af grænseværdier kræver miljøvurdering. Miljøgodkendelsen til projektet ophævet som konsekvens heraf.

Sagen omhandlede et slamforbrændingsanlæg i Guldborgsund Kommune. Anlægget blev første gang miljøgodkendt i 2019 efter godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2, listepunkt K215 om anlæg, der forbrænder ikke-farligt affald med en kapacitet på mindre end tre tons pr. time. Efter en brand på anlægget blev der i 2021 meddelt ny miljøgodkendelse. Med henblik på at gennemføre et pilotprojekt blev der fremsendt ansøgning om miljøgodkendelse for en tidsbegrænset periode på 12 måneder, herunder for i perioden ved dosering af ammoniak, tilsatsfyring med flis mv. at gennemføre forsøg og skabe dokumentation for, om grænseværdier for emission gennem røg-gassen kunne overholdes. Kommunen lagde til grund, at projektet var omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 13.b om projekter, som hovedsageligt tjener til udvikling og afprøvning af nye metoder, og som ikke anvendes i mere end to år. Det fremgik af screeningsskemaet, at anlægget ikke umiddelbart ville kunne overholde vejledende grænseværdier for luftforurening, men at der ville blive foretaget forsøg på at reducere emissionen, og at virksomheden ville ophøre efter 12 måneder, hvis der ikke blev ansøgt om ny miljøgodkendelse. Kommunen fandt med henvisning hertil, at forsøgsprojektet kunne tillades uden miljøvurdering og meddelte samme dag miljøgodkendelse til anlægget. Begge afgørelser blev påklaget af en nabo til virksomheden, der bl.a. gjorde gældende, at godkendelsen krævede miljøvurdering. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) lagde til grund, at efter Miljøstyrelsens vejledning om miljøvurdering af

konkrete projekter vil overskridelse af vejledende grænseværdier som udgangspunkt kræve miljøvurdering, men påvirkningen skal dog vurderes konkret i forhold til øvrige kriterier i bilag 6, herunder hyppighed af påvirkningen. Nævnet konstaterede, at Guldborgsund Kommunes vurdering af, at projektet ikke kunne forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, selvom vejledende grænseværdier var overskredet, ikke var nærmere konkret begrundet, men alene henviste til, at påvirkningen ville ophøre efter 12 måneder. Under hensyn til, at overskridelse af vejledende grænseværdier i sig selv taler for en forpligtelse til at gennemføre miljøvurdering, ophævede nævnet herefter screeningsafgørelsen. Som følge heraf var betingelserne for miljøgodkendelse ikke længere til stede, hvorfor nævnet også ophævede den påklagede miljøgodkendelse og hjemviste sagen til fornyet behandling. Til brug for en fornyet behandling bemærkede nævnet, at virksomheden var omfattet af bekendtgørelsen om anlæg, der forbrænder affald, hvor det i § 25 er bestemt, at der i miljøgodkendelsen som minimum skal fastsættes vilkår om overholdelse af emissionsgrænseværdierne i bilag 3, som implementerer grænseværdierne fastsat med IE-direktivets bilag VI. Under hensyn til, at bekendtgørelsen ikke indeholder hjemmel til at dispensere fra emissionsgrænseværdierne, gjorde nævnet gjorde opmærksom på, at det efter miljøbeskyttelseslovens § 33 ikke var muligt at meddele miljøgodkendelse, hvor emissionsgrænserne var fraveget i en periode på 12 måneder, hvorfor en ny afgørelse herom ville være ugyldig.

Kommentar: Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker afslutningsvis i afgørelsen, at det pågældende anlæg er omfattet af affaldsforbrændingsbekendtgørelsen, som implementerer dele af IE-direktivet. Efter direktivet og bekendtgørelsen skal affaldsforbrændingsanlæg overholde bestemte emissionsgrænseværdier, der – som anført af nævnet – ikke kan fraviges, bortset dog fra overskridelser som følge af teknisk uundgåelige standsninger, forstyrrelser eller svigt i rensningsanlæg eller måleanordninger, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 1, nr. 6. Det kan bemærkes, at affaldsforbrændingsbekendtgørelsen ikke omfatter forsøgsanlæg, men at dette kun gælder, hvor anlægget behandler under

MRF 2023.178

50 tons affald om året, jf. bekendtgørelsens § 3, nr. 2. Ud fra oplysningerne i ovennævnte sag må det antages, at det her omhandlede anlæg behandlede noget større mængder affald og derfor – som anført af nævnet – er omfattet af bekendtgørelsen.

Ophævelse og hjemvisning af afgørelse om ikke miljøvurderingspligt for projekt for tidsbegrænset drift af slamafbrændingsanlæg i Guldborgsund Kommune samt ophævelse og hjemvisning af afgørelse om miljøgodkendelse til slamforbrændingsanlæg i Guldborgsund Kommune

23/02284

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens^[1] § 21, jf. § 49, stk. 1, og miljøbeskyttelseslovens § 33, jf. § 91, stk. 1.^[2]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Guldborgsund Kommunes afgørelse af 12. januar 2023 om, at tidsbegrænset drift af slamafbrændingsanlægget på [virksomhed1], [adresse1], 4892 Kettinge, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling i førsteinstansen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver desuden Guldborgsund Kommunes afgørelse af 12. januar 2023 om tidsbegrænset miljøgodkendelse af slamafbrændingsanlæg og hjemviser sagen til fornyet behandling i førsteinstansen.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[3] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[4] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1, og miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelserne er den 6. februar 2023 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en nabo til virksomheden, der er repræsenteret ved advokat. Klager har den 10. marts og 9. maj 2023 sendt supplerende bemærkninger til klagen.

Klager har navnlig anført, at den maksimale forsøgsperiode er udnyttet, og at der ikke kan meddeles flere tidsbegrænsede miljøgodkendelser.

Klager har desuden anført, at der skal måles for PFAS-stoffer i røggas fra afkast, og at røggas skal ledes ud gennem bassin i stedet for afkast.

Klager har endvidere anført, at der skal fastsættes vilkår om at tage prøver af enhver afbrænding af B- og C-slam, samt at afkastene skal være højere.

Klager har herudover anført, at der skal anvendes lukkede i stedet for åbne containere til slam, og at der skal etableres en støjskærm ved anlæggets nedkøler.

Klager har yderligere anført, at PFAS og tilsvarende stoffer betegnes som farligt affald, og at der skal stilles krav om, at afbrænding af slam skal foregå ved 1400 Co, og at der bliver afbrændt dobbelt så meget slam på anlægget, som det er tilladt.

Endelig har klager anført, at der skal laves en ny miljøvurdering, idet det nye anlæg er markant anderledes end det anlæg, som tidligere er etableret på lokaliteten, da der nu tillades afkast til det fri og tilkørsel af slam fra andre anlæg. Klager har henvist til, at afkast til det fri ikke kun lugter markant, men at klager også er bekymret for forurening af nærmiljøet. Klager har endvidere anført, at det er bemærkelsesværdigt, at der godkendes yderligere drift, hvor grænseværdierne ikke overholdes.

Klager har anmodet om, at klagen tillægges opsættende virkning. Miljø- og Fødevareklagenævnet har besluttet i stedet at foretage en egentlig realitetsbehandling af sagen.

2. Sagens oplysninger

2.1. Sagens forhistorie

Slamafbrændingsanlægget blev første gang miljøgodkendt den 23. juli 2019. Det fremgår af sagens oplysninger, at anlægget den 26. august 2021 blev miljøgodkendt på ny, idet der i mellemtiden havde været brand på anlægget. Det fremgår, at der på det nye anlæg blev foretaget enkelte ændringer i processerne og i forhold til den fysiske udformning af anlægget.

Der blev med afgørelsen af 26. august 2021 bl.a. fastsat følgende vilkår:

"12. Afkast fra røggassen skal ledes retur i lukket rør til renseanlægget.

13. Slamafbrændingsanlægget skal være forsynet med måleudstyr, så det kan dokumenteres at affaldsafbrændingsbekendtgørelsens krav kan overholdes.

Målingerne skal ske inden afløb til renseanlæg.

14. Røggassen skal overholde følgende kravværdier:

Stof	Grænseværdi
Emission for døgnmiddel	
Total støv	10 mg / normal m3
TOC	10 mg / normal m3
HCl	10 mg / normal m3
HF	1 mg / normal m3
SO ₂	50 mg / normal m3
NO + NO ₂	400 mg / normal m3
Emission for tungmetaller	
Cd, Tl, Hg	0,05 mg / normal m3
Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni V	0,5 mg / normal m3
Emission for dioxiner og furaner	
Dioxiner og furaner	0,1 ng / normal m3
Emission for døgnmiddel	

CO	50 mg / normal m ³
----	----------------------------------

"

2.2. De påklagede afgørelser

2.2.1. Screeningafgørelsen

Guldborgsund Kommune har den 12. januar 2023 i medfør af miljøvurderingslovens § 21 truffet afgørelse om, at tidsbegrænset drift af slamafbrændingsanlægget på [virksomhed1], [adresse1], 4892 Kettinge, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Projektet omfatter fortsat drift af slamafbrændingsanlægget i en tidsbegrænset periode på et år for at afprøve forskellige teknikker/løsninger for en optimal drift. Anlægget er søgt som et pilotanlæg på baggrund af en kendt teknologi. Med dette anlæg vil man forsøge at nedskalere processerne til brug på mindre renseanlæg.

Det fremgår af afgørelsen, at der ønskes udført nye forsøg, for at se om der kan opnås større effekt med ozonbehandling. Der vil blive ændret på, hvor ozon fysisk bliver tilsat til tørreluft. Der vil endvidere blive foretaget flere forskellige forsøg for at overholde affaldsforbrændingsbekendtgørelsens krav til emissioner (røggas): Dosering af ammoniakstoffer i forskellige opløsninger, regulering af ilt, regulering af tilsatsmængde af flis, regulering af temperatur og dosering af kalk. Der vil blive foretaget løbende dokumentation for effekten af de forskellige forsøg både på tørreluft og røggas.

Det fremgår endvidere af afgørelsen, at der ud over forsøg med A-slam, også ønskes afprøvet forskellige forsøg med B- og C-slam.[5]

Derudover fremgår det af afgørelsen, at røggassen på grund af arbejdsmiljømæssige forhold ikke som hidtil skal ledes retur i lukket rør i renseanlægget, men i stedet skal ledes ud via skorstenen.

Det fremgår af screeningskemaet, at anlægget ikke overholder grænseværdier for luftforurening, og at der derfor vil blive foretaget en række forsøg for at minimere emissionerne, så grænseværdierne kan overholdes. Det fremgår endvidere, at der efter 12 måneder skal tages stilling til en ny miljøgodkendelse, hvis kravværdierne overholdes. Ellers vil driften af anlægget ophøre.

Guldborgsund Kommune har i afgørelsen lagt til grund, at tidsbegrænset drift af slamafbrændingsanlægget på [virksomhed1], [adresse1], 4891 Kettinge, er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 13, litra b, om ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller bilag 2, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Kommunen har herefter på baggrund af screeningen vurderet, at det ansøgte projekt ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og at det derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

2.2.2. Miljøgodkendelsen

Guldborgsund Kommune har den 12. januar 2023 desuden truffet afgørelse om miljøgodkendelse af slamafbrændingsanlæg i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 33.

Det fremgår af afgørelsen, at miljøgodkendelsen er tidsbegrænset og udløber 12 måneder fra den 12. januar 2023. Som begrundelse for tidsbegrænsningen er det anført, at anlægget er ansøgt som et pilotanlæg på baggrund af i forvejen kendt teknologi for større anlæg af samme type.

Det fremgår desuden af afgørelsen, at anlægget er omfattet af listepunkt K 215 på bilag 2 til godkendelsesbekendtgørelsen.[6]

Der er i miljøgodkendelsen bl.a. fastsat følgende vilkår:

"Generelt

1. Anlægget skal indrettes og drives som godkendt i miljøgodkendelse af den 23-07-2019 med tillægsgodkendelse af den 26-08-2021 samt oplysninger i ansøgning om tidsbegrænset godkendelse.
2. Denne tidsbegrænset godkendelse samt miljøgodkendelse og tillægsgodkendelse bortfalder 12 måneder efter meddelelsen af denne godkendelse.

[...]

5. Røggassen skal minimum en gang i kvartalet analyseres for følgende parameter:

Stof	
Total støv	
TOC	
HCl	
HF	
SO ₂	
NO + NO ₂	
Tungmetaller	
Cd, Tl, Hg	

Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, V
Dioxiner og furaner
CO

Analyseresultater skal fremsendes til Guldborgsund Kommune, når de foreligger.

Der må modtages spildevandsslam fra følgende anlæg og nævnte mængde:

Renseanlæg	Mængde
Frejled Renseanlæg	Ca. 200 tons
Engmose Renseanlæg	Ca. 300 tons
Tårup Slammineraliseringsanlæg	Ca. 300 tons
Marienlyst Renseanlæg	Ca. 500 tons
Andre aktører	Ca. 800 tons
I alt	2.100 tons

”

Det fremgår af den miljøtekniske vurdering, at der ved afgørelsen af 26. august 2021 er stillet vilkår om, at røggas fra afbrænding af slam skal ledes retur i lukket rør til renselanlægget. Det er beskrevet, at dette er ændret med den påklagede afgørelse af 12. januar 2023 af hensyn til arbejdsmiljømæssige forhold, sådan at røggassen i stedet ledes ud via skorsten.

Det fremgår videre af den miljøtekniske vurdering, at bl.a. følgende vilkår i afgørelsen af 26. august 2021 ændres med afgørelsen af 12. januar 2023:

”[...] Vilkår 12: Ikke gældende, da røggassen ledes ud i det fri via nødskorsten.

Vilkår 13: Bibeholdes på nær sidste sætning om, at måling skal ske inden afløb til reseanlæg. Der sker ingen afløb til renseanlæg.

Vilkår 14: Kravværdierne bibeholdes som målvariabel. Det er de krav, som skal overholdes, såfremt der skal kunne gives godkendelse til drift af et slamafbrændingsanlæg.

[...]"

Det fremgår ligeledes af den miljøtekniske vurdering, at vilkår 2 er stillet, da miljøgodkendelsen er tidsbegrænset og kun gældende i 12 måneder fra godkendelsesdatoen. Det er beskrevet, at godkendelsen er tidsbegrænset, idet anlægget ikke kan overholde affaldsforbrændingsbekendtgørelsens krav til emissioner fra røggas.[7]

Guldborgsund Kommune har i forhold til tidsbegrænsningen anført, at det følger af Miljøstyrelsens orientering nr. 4/1987 om miljøgodkendelser og forsøgsanlæg, at pilotundersøgelser hyppigt kan gennemføres inden for en 3-måneders periode, og at perioden kan udvides til 12 måneder i tilfælde af mere komplekse undersøgelser. Kommunen har videre anført, at såfremt undersøgelserne ikke kan afsluttes inden for 12 måneder, kan der efter ny ansøgning gives en forlængelse for yderligere 12 måneder.

Det fremgår endelig af afgørelsen, at Guldborgsund Kommune har vurderet, at når anlægget indrettes og drives i overensstemmelse med de fastsatte vilkår, kan anlægget fortsætte driften i et år med henblik på at afprøve forskellige teknikker/løsninger. Ifølge kommunen betyder dette, at ikke alle målinger i 12-måneders perioden vil overholde kravværdierne, men at der efter perioden kun vil kunne ansøges om miljøgodkendelse, såfremt resultaterne viser, at anlægget kan overholde affaldsforbrændingsbekendtgørelsens krav.

2.3. Guldborgsund Kommunes bemærkninger

Guldborgsund Kommune har den 16. februar 2023 sendt bemærkninger til klagen.

Guldborgsund Kommune har bl.a. bemærket, at Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer har udgivet Håndbog om undersøgelse og afværge af forurening med PFAS-forbindelse, og at det i håndbogen bl.a. konkluderes, at opvarmning af PFAS med forskellige teknikker har vist sig at være den mest effektive nedbrydning af PFAS-forbindelser.

Desuden har Guldborgsund Kommune bemærket, at der ikke pt. findes grænseværdier for PFAS i luft, og at de grænseværdier, der er fastsat for jord, drikkevand, grundvand, overfladevand, badevand, fødevarer og slam pt. kun er vejledende. Kommunen har hertil anført, at uden en vejledende grænseværdi er det ikke muligt at forholde sig til et prøveresultat.

Guldborgsund Kommune har endvidere bemærket, at der først for nyligt er udviklet metoder til analyse af PFAS-stoffer i røggas, og at der i øjeblikket foretages målinger på affaldsforbrændingsanlæg for at undersøge, om der evt. kan være stoffer i røggasser. Kommunen har oplyst, at de resultater, der er offentliggjort, ikke viser tegn på PFAS-stoffer i røggasser.

Endelig har Guldborgsund Kommune bemærket, at kommunen har vurderet det for uproportionalt at forlange, at der prøvetages og analyseres for PFAS-stoffer i røggassen fra slamafbrændingsanlægget, og at når der en dag bliver fastlagt en grænseværdi, vil anlægget

blive pålagt at overholde denne.

2.4. Nye oplysninger under sagens behandling

Sekretariatet for Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 14. april 2023 foretaget høring af Guldborgsund Kommune, idet sekretariatet herved har anmodet om dokumentation for de af kommunen indsendte bemærkninger vedrørende undersøgelser for PFAS-stoffer i røggasser.

Guldborgsund Kommune har den 20. april 2023 indsendt høringssvar til Miljø- og Fødevareklagenævnet, bilagt analyseresultater fra måling på PFAS-stoffer i slam og aske efter forbrænding.

Guldborgsund Kommune har bemærket, at der ikke er foretaget analyser for PFAS-stoffer i røggas på anlægget i 2023, da der kun er afbrændt A-slam i perioden. Kommunen har videre bemærket, at der forud for den påklagede afgørelse af 12. januar 2023 ikke har været krav om måling af PFAS-stoffer i røggas.

Guldborgsund Kommune har yderligere bemærket, at der med den påklagede afgørelse kun er stillet krav om måling for PFAS-stoffer, når der afbrændes B- og C-slam.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle, hvorvidt screeningsafgørelsen efter miljøvurderingslovens § 21 er tilstrækkeligt begrundet i forhold til luftforurening. Nævnet har desuden behandlet, hvilken betydning dette forhold har for afgørelsen efter miljøbeskyttelsesloven.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet har dog fundet anledning til at anføre en række forhold, som Guldborgsund Kommune vil skulle tage i betragtning i forbindelse med en fornyet behandling af sagen, se nærmere i afsnit 3.3.

3.2. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1. Indledende bemærkninger

Efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet behandle klager over screeningsafgørelser efter lovens § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, klager over § 25-tilladelser samt klager over tilsynsafgørelser efter § 46.

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger om f.eks. saglige hensyn, lighed, proportionalitet, habilitet og krav til begrundelse og sagens oplysning.

Klager over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klager over skønsmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en sag om miljøvurdering af et konkret projekt. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dermed ikke tage stilling til, om en afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser.

Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke i sig selv grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurerne herfor.

3.2.2. Guldbordsund Kommunes vurdering af, om projektet er miljøvurderingspligtigt i forhold til luftforurening

Det følger af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, at projekter, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 er altid omfattet af krav om tilladelse med tilhørende miljøvurdering, før de må påbegyndes, jf. § 15, stk. 1, nr. 1.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse, når der er truffet afgørelse efter lovens § 21 (screeningsafgørelse) om, at det konkrete projekt kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, jf. § 15, stk. 1, nr. 2.

Det følger af miljøvurderingslovens § 21, at myndigheden på grundlag af bygherrens ansøgning skal foretage en vurdering af og træffe afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af lovens bilag 2 på grund af dets art, dimensioner eller placering er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6, herunder projektets karakteristika, bl.a. forurening og gener og risikoen for menneskers sundhed som følge af luftforurening, projektets placering og arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet. Afgørelsen skal endvidere tage hensyn til resultaterne af foreløbig kontrol eller vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen.

Grundlaget for screeningen er bygherrens oplysninger, allerede foreliggende viden og almene erfaringer om det pågældende sagsområde.[8] En screening anses for at være en foreløbig vurdering af det ansøgte projekt, og en screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt.[9] Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen. Er der behov for mere indgående undersøgelser for at foretage den nødvendige vurdering, taler det for miljøvurderingspligt.

En screeningsafgørelse er ikke en tilladelse eller en godkendelse, men en forudsætning for at det anmeldte projekt lovligt kan påbegyndes, og den erstatter derfor ikke en eventuel byggetilladelse, miljøgodkendelse eller anden tilladelse, der giver ansøger ret til at påbegynde

projektet.

Det fremgår af udkastet til vejledning til miljøvurderingsloven om screeningskriterierne i lovens bilag 6, at overskridelse af de vejledende grænseværdier som udgangspunkt må vurderes som en væsentlig miljøpåvirkning, men skal dog i det konkrete tilfælde vurderes i forhold til screeningens øvrige parametre, som f.eks. hyppighed og varighed.

Det fremgår videre om forurening og gener, at et projekt kan give anledning til forurening og gener, for hvilke der er fastsat enten vejledende eller

bindende normer eller grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledninger. Det er vigtigt at vurdere projektet i forhold til grænseværdierne, uanset om projektet vil kunne etableres inden for rammerne af en gældende lokalplan. Dette gælder også uanset om projektet senere i forbindelse med en eventuel miljøgodkendelse vil blive ændret, så det vil kunne opfylde gældende grænseværdier, da spørgsmålet om miljøvurderingspligt skal afgøres på grundlag af det projekt, som bygherren har ansøgt om.

Derudover fremgår det af udkastet til vejledningen, at såfremt et projekt indebærer, at normer og grænseværdier i gældende vejledninger og bekendtgørelser ikke kan overholdes, må projektet som udgangspunkt antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være miljøvurderingspligtigt.

Desuden fremgår det af udkastet til vejledningen om indvirkningens intensitet og kompleksitet, at graden af indvirkningen må antages at være væsentlig, hvis det ansøgte projekt ikke kan overholde vejledende grænseværdier.

Guldborgsund Kommune har foretaget en screening af det ansøgte projekt om tidsbegrænset drift af slamafbrændingsanlægget på [virksomhed1], og har vurderet, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, hvorfor kommunen har truffet afgørelse om, at det ikke er miljøvurderingspligtigt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at Guldborgsund Kommune ikke i tilstrækkelig omfang har vurderet projektets påvirkning på luft.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i sin vurdering lagt vægt på, at det fremgår af screeningskemaet, at anlægget ikke overholder de vejledende grænseværdier for luftforurening. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det fremgår af screeningskemaet, at der derfor vil blive foretaget en række forsøg for at minimere emissionerne, så grænseværdierne kan overholdes, og at driften af anlægget vil ophøre, hvis grænseværdierne ikke kan overholdes efter 12 måneder.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har videre lagt vægt på, at Guldborgsund Kommune ikke har foretaget en nærmere vurdering af overskridelsens omfang eller i øvrigt har begrundet nærmere, på hvilket grundlag kommunen har vurderet, at overskridelsen af grænseværdierne ikke kan forventes at medføre, at projektet vil få væsentlig indvirkning på miljøet. Nævnet bemærker i den sammenhæng, at kommunen alene på baggrund af, at driften af anlægget vil ophøre efter 12 måneder, hvis grænseværdierne fortsat ikke kan overholdes, har vurderet, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet.

3.2.3. Miljøgodkendelsen

Lovbekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af VVM-direktivet.

Formålet med reglerne i VVM-direktivet er at sikre, at der gennemføres en vurdering af virkningerne på miljøet som grundlag for beslutningen om at give eller afslå tilladelse til projektyper, der kan påvirke miljøet væsentligt. Endvidere skal reglerne sikre, at projekter, der bl.a. på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlig indvirkninger på miljøet, undergives et krav om tilladelse og en vurdering af deres indvirkninger på miljøet, inden der gives tilladelse, jf. direktivets artikel 2, stk. 1.

Miljøgodkendelsen er baseret på en screeningsafgørelse, der med denne afgørelse, jf. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger under pkt. 3.2.2, ikke længere er gældende.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at screeningsafgørelsen indeholder de for miljøgodkendelsen nødvendige rammer for vurderingen af, om miljøgodkendelsen kan meddeles og for fastsættelse af eventuelle vilkår. Idet de nødvendige rammer ikke længere er til stede, finder nævnet, at afgørelsen om miljøgodkendelse i sig selv lider af en væsentlig retlig mangel.

En ny afgørelse om miljøgodkendelse skal afvente, at Guldborgsund Kommune har truffet en ny screeningsafgørelse og om nødvendigt udarbejdet en miljøkonsekvensvurdering.

3.3. Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger

Fornyet screening

Ved en fornyet behandling af sagen skal Guldborgsund Kommune foretage en vurdering af, om det ansøgte projekt må forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet. Kommunen bør i den sammenhæng inddrage overskridelsen af grænseværdierne for luftemissioner som en påvirkning, der efter en konkret vurdering vil kunne tale for miljøvurderingspligt i sig selv. Kommunen bør i den forbindelse konkret begrunde deres vurdering, hvis det fortsat vurderes, at projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning på miljøet.

Emissionsgrænseværdier

Det i sagen omhandlede anlæg er omfattet af affaldsforbrændingsbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 1,[10] som supplerer godkendelsesbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, og fastsætter specifikke regler for indretning og drift af affaldsforbrændingsanlæg. Bekendtgørelsen gennemfører dele af IE-direktivet.[11]

Det følger af affaldsforbrændingsbekendtgørelsens § 9, stk. 1, nr. 3, at godkendelsesmyndigheden, ud over de vilkår, der skal fastsættes efter godkendelsesbekendtgørelsen, i en godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33 skal fastsætte vilkår om bl.a. emissionsgrænseværdier.

Endvidere følger det af affaldsforbrændingsbekendtgørelsens § 25, at affaldsforbrændingsanlæg som minimum skal overholde emissionsgrænseværdierne i bilag 3 til bekendtgørelsen. Grænseværdierne er svarende til de emissionsgrænseværdier, der er fastlagt ved IE-direktivets bilag VI.[12]

Affaldsforbrændingsbekendtgørelsen indeholder ikke en hjemmel til at dispensere fra § 9 eller § 25.

Det er på denne baggrund Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at der ikke lovligt efter miljøbeskyttelseslovens § 33 kan meddeles miljøgodkendelse til i en periode på 12 måneder at fravige affaldsforbrændingsbekendtgørelsens emissionsgrænseværdier. Nævnet bemærker, at en ny afgørelse herom følgelig vil være ugyldig.

3.4. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Guldborgsund Kommunes afgørelse af 12. januar 2023 om, at tidsbegrænset drift af slamafbrændingsanlægget på [virksomhed1], [adresse1], 4892 Kettinge, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling i førsteinstansen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver desuden Guldborgsund Kommunes afgørelse af 12. januar 2023 om tidsbegrænset miljøgodkendelse af slamafbrændingsanlæg og hjemviser sagen til fornyet behandling i førsteinstansen.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[2] Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 af lov om miljøbeskyttelse.

[3] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[4] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[5] *A-slam* overholder grænseværdierne for tungmetaller og miljøfremmede stoffer og kan anvendes til jordbrugsformål. Denne type spildevandsslam kaldes for biogødning. *B-slam* overholder grænseværdierne for tungmetaller, men ikke for miljøfremmede stoffer. B-slam kan således ikke udnyttes på landbrugsjord, medmindre der forinden sker en omsætning af de miljøfremmede stoffer. De miljøfremmede stoffer kan nedbrydes under kompostering, så B-slam bliver til A-slam og må anvendes som biogødning på landbrugsjord. *C-slam* overholder ikke grænseværdierne for tungmetaller og miljø-fremmede stoffer, og slammet kan derfor ikke udnyttes på landbrugsjord. Pyrolyse/forbrænding er eneste behandlingsmulighed. Se s. 26 i Miljøprojekt nr. 2203 (april 2022): "Alternativ udnyttelse af spildevandsslam – Kortlægning af fordele og ulemper ved udnyttelse af spildevandsslam, indeholdende mikroplastik, som alternativ til udspredelse på landbrugsjorden – en del af initiativ 21 i Plastikhandlingsplanen", udgivet af Miljøstyrelsen, Miljøministeriet.

[6] Bekendtgørelse nr. 2080 af 15. november 2021 om godkendelse af listevirksomhed, bilag 2, listepunkt K 215: "Anlæg, der forbrænder ikke-farligt affald med en kapacitet på mindre end eller lig med 3 tons pr. time. Anlæg til forbrænding af husdyrgødning omfattet af Kommissionens forordning (EU) nr. 1069/2009, gennemført ved forordning (EU) nr. 142/2011, og som er ændret ved forordningerne (EU) nr. 592/2014 og (EU) nr. 2017/1262, er ikke omfattet."

[7] Bilag 3 til bekendtgørelse nr. 1271 af 21. november 2017 om anlæg, der forbrænder affald: "Grænseværdier for emission til luft fra affaldsforbrændingsanlæg".

[8] Forslag nr.147 til Lov om miljøvurderings af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) som fremsat den 3. marts 2016.

[9] Miljøstyrelsens udkast til vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), 2022, s. 90.

[10] Bekendtgørelse nr. 1271 af 21. november 2017 om anlæg, der forbrænder affald.

[11] EU-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening).

[12] IE-direktivets bilag VI - Tekniske bestemmelser om affaldsforbrændingsanlæg og affaldsmedforbrændingsanlæg, del 3 - Grænseværdier for emission til luft fra affaldsforbrændingsanlæg.

Sag:

23/02284

Dato:

27. juni 2023.

Emner:

Miljøbeskyttelsesl...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)